საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტია № 137 ხუთშაბათი, იანვრის 4 (17) 1918 წ. № 137

სახალხო საქმე

მთავარი კომიტეტის ორგანო

გერმანია ლიტვისა და კურლანდიის ანექსიას მოითხოვს.— მოკავშირეები არავითარ პასუხს არ იძლევიან: ... ... შკამ გავიდა.—ოსმალეთმა ოფიციალური წინადადება მისცა ამიერ-კავკასიის კომისარიატს სეპარატიული ზავი შეეკრათო.—მესოპოტამიასა და არაბეთში სამხედრო მოქმედებები მლიერდება.—ახალქალაქში დაარსდა თავდაცვის დრ. კომიტეტი.

სოციალისტ-ფედერალისტთა კონფერენცია იწყება 6 იანვარს.

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 50 კაპ., უკანასკნელზე—30 კაპ., კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტი ტექსტის წინ—1 მან., უკან—ფასი ... განცხადებისა ზომაზეა დამოკიდებული: 15×2 ღირს 8 მან., 20×2 ღირს 12 მან., 8 საათის შემდეგ სამგლოვიარო განცხადებები მიიღება სტამბა „სახალხო საქმეში" (ქ. თავართქილაძისეული „ნადეჟდა") ბარონის ქუჩა, სახლი № 14 და ღირება ერთი მანეთით მეტი.
ყველა განცხადება კავკასიის გარეშე, მიიღება მხოლოდ რედაქციაში.

ხელის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო საქმის" რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე. ხელმოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება, დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ინახება: ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები.
რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის ს. № 6.
ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისათვის: Тифлисъ „Сахалхо Сакме", поч. ящ. 190.
ფასი 20 კაპ.
ტელეფონი 12—29

მიიღება ხელის მოწერა 1918 წლისათვის საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთ

„სახალხო საქმე"-ზე

ხელის მოწერის პირობები: წლით 50 მანეთი, ½ წლით 27 მან., 3 თვით—13 მან. 50 კ. 1 თვით—4 მან. 50 კ.

ნომერი ღირება 20 კაპ.

ხელის მოწერის პირობები შეიძლება შეცვალოს თუ ბაზრის მდგომარეობამ გვაიძულა.

ფოსტით გაზეთის დაკვეთა შეიძლება შემდეგი მისამართით: Тифлисъ. ред. „Сахалхо Сакме", почт. ящ. 190,

რედაქციაში მიიღება დილის 9 საათიდან 3 საათამდე, საღამოთი: 5—7 საათამდე. რედაქციის მისამართი: სასახლის ქ. № 6, შესავალი ეზოდან. კვირაობით კანტორა მხოლოდ დილით არის ღია.
ყველა ხელის მომწერს ვინც მიიღო რედაქციიდან ხელის მოსაწერი ბლანკები ვთხოვთ ფული გამოგზავნონ შეცვლილ განცხადების მიხედვით.

მწუხარებით გულმოკლული მარიამ დიმიტრის ასული ბ ვშვებით იპოლიტე და ქსენიათი და თამარ ვლადიმერის ასული ელიავები აცნობებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ, 25 დეკემბერს, ქ. ხონში გარდაიცვალა დაუვიწყარი და ძვირფასი შვილი პირველისა და ძმა უკანასკნელისა მე 3 კურსის სტუდენტი

ლეონიდე ვლადიმერის ძე ელიავა

განსვენებულს გადაასვენებენ სამშობლო სოფელ ნაესაკოვოში. ხუთშაბათს, 4 იანვარს ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში, დილის 10 საათზე დაიწყება წირვა, ხოლო 12 ს. პანაშვიდი გარდაცვალებულის სულის მოსახსენებლად.

ხუთშაბათს, 4 იანვარს, ნახევარ წლის თავზე გარდაცვალების

თამარ როსების ასულის ყანჩელისას

ვერის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში გადახდილ იქნება წირვა და პანაშვიდი, რასაც განსვენებულის მეუღლე, ალექსანდრე ივანეს ძე ყანჩელი შვილებით აუწყებს ნათესავთა, მეგობართა და ნაცნობთა. წირვა დაიწყება 10 საათზე, პანაშვიდი 12 ს. 1477

ხუთშაბათს 4 იანვარს ვერის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში გადახდილ იქნება ნახევარ წლის წირვა და პანაშვიდი

თამარ როსებ ამირაჯიბის ასული ყანჩაველის

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ დედ-მამა სალომე გიორგის ასული და როსებ თადეოზის ძე, ძმები გიორგი როსების ძე და ქაიხოსრო როსების ძე ამირაჯიბები. წირვა დაიწყება 10 სა. თ. პანაშვიდი 12 საათზე. 12

სამშაბათს, 2 იანვარს შუადღის 12 საათზე, ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ, გარდაიცვალა

ელისაბედ გიორგის ასული პეტროვისა

რასაც ღრმა მწუხარებით იუწყებიან განსვენებულის შვილები: დავითი, ილია, ელენე და ნინო, რძალი ქეთევანი მერაბის ასული პეტროვისა. სიძეები: დავით ალექსანდრეს ძე ბონდეროვი და ალექსანდრე სვიმონის ძე ლორთქიფანიძე, პანაშვიდები ყოველ დღე დილის 11 საათზე და საღამოს 5 საათზე. ცხედარს გამოასვენებენ, 4 იანვარს, დილის 11 საათზე (ალექ ანდროვის ქუჩა, სახ. № 13), კუკიის ალექსანდრე ნეველის ეკლესიაში ხოლო დაკრძალვა წმ. ნინოს სასაფლაოზე. 13

ქართული სრულ უფლებიანი ქალ-ვაჟთა გიმნაზია მასწავლებელთა კოლეგიისა.

მოწაფეებს მიიღებენ პირველ სამ განყოფილებაში, სადაც სწავლა-იწარმოებს ქართულ ენაზე და I, II, III, IV და V კლ. თხოვნები მიიღება გიმნაზიის კანცელარიაში ყოველ დღე 9 ს. ვიდრე 2 საათამდე.
მისამართი: ალექსანდროვის ქ. № 17. ვორონცოვის ძეგლის მახლობლად. 15

გულდამწვარი შვილები იულია და ლუცია აუწყებენ ნათესავთა, მეგობართა და ნაცნობთ, რომ გარდაიცვალა დაუვიწყარი დედა

ნინო ლევანის ასული გამყრელიძისა.

პანაშვიდი დღეს, 4 იანვარს, საღამოს 4 საათზე, ანდრეევის ქ., № 113 ბინა მეორე. გამოსვენება ცხედრისა ხვალ, 5 იანვარს დილის 10 საათზედ. დაკრძალვა კუკიის სასაფლაოზედ. 1012

დამწუხარებულნი კოწია, კოლია და გიორგი გამყრელიძეები და მათი დაი სოფიო ლორთქიფანიძისა აუწყებენ ნათესავთა, ნაცნობთა და მეგობართა, რომ გარდაიცვალა ძვირფასი ბიცოლა

ნინო ლევანის ასული გამყრელიძისა.

გამოსვენება და დაკრძალვა ხვალ, 5 იანვარს, კუკიის სასაფლაოზედ. 1012

1 იანვარს 1918 წ., საღამოს 5 საათზე, ვერაგულად იქნა მოკლული ბნელი ძალებისაგან სოფ. დილმის კომისარი, ყოფილი სხვა და სხვა ტფილისის დღიური გამოცემების დამტარებელი

ეფრემ ლაზარის ძე სონღულაშვილი,

რასაც გულითადი მწუხარებით აუწყებენ მისი ქვრივი შვილებითურთ ნათესავთა და პატივცემულ მეგობართ. წირვა და დასაფლავება მოხდება სოფ. დილომში იანვრის 4 ს. 1011

ომში დაჭრილთა და დაზარალებულთა კავშირი

მიმართავს ყველა ომში დაჭრილს და ავადმყოფს მობრძანდნენ საქალაქო დარბაზში 5 იანვარს 1918 წელს საღამოს 5 ს. საერთო კრებაზე. დარწმუნებული ვართ, რომ კრებას ყველა დაესწრობა, რადგან ეს საერთო კრება აირჩევს საქალაქო კომიტეტს ომში დაჭრილ და დაზარალებულთა საშველად.
1006 ტფილისის ომში დაჭრილთა და დაზარალებულთა კავშირი.

დიდი ცირკი ძმ. ეფიმოვებისა

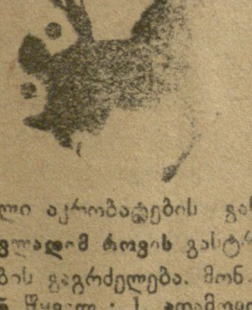

მიხეილის პრ., მუშტ. ახლო, საკუთ. ახლად შეკეთ. კაპიტალური საზამთრო. შენობა, ტელეფ. 19—00.
დღეს, 4 იანვარს, გაიმართება გრანდიოზული

სადებიუტო წარმოდგენა

მე 2 დებიუტი სერბელი ქალის, ბოიანის. ესწრაფეთ. ამ გვარი სანახაობა პირველადაა ტფილისში. ცნობილი აკრობატების გასტროლი კმოხ დასის. საუკეთესო მოჯირითის ჟოკეი ვლადიმიროვის გასტროლი. ცნობილი კომიკოსების ძმ. აონაშის გასტროლების გაგრძელება. მონაწილეობს ახალგაზრდა კუპლეტისტი ქდანოვი. ჭიდაობს 5 წყვილი; 1. ადამოვიჩი და ხედერ-ალი, 2. გარდამწყვეტი შეტაკება ღობრინისა და რაგოსი, რადგან უკანასკნელი შეტაკებაში ღობრინიმ არ სცნო თავის-თავს დამარცხებულად, 3. აბერგი და ზამუკოვი, 4. ზბიშკო და სტურსი, 5. სპევაჩეკი და მედელაური. წარმოდგენა დაიწყება 8 საათზე, გათავდება 12-ზე.
ანონსი: ამ დღეებში გაიმართება ცნობილ რეკორდსმენის ოლრიხ რალანდის ბენეფისი. ახლო მომავალში გაიხსნება საზამთრო სეზონი. მოდის ტფილისში ახალი საცირკო დასი 60 ცხენით. 14

ქართული კლუბი

ხუთშაბათს 4 იანვარს სოც. ფედ. მოწაფეთა კავშირის ჟურნალ „მებრძოლთა ხმა"-ს ფონდის სასარგებლოდ გაიმართება

დიდი საღამო

შინაარსი:

პიესა.	ანტრაქტებში.
კონცერტი.	პტიფო, ყვავილები.
კაბარე.	ფოსტა, ამერიკული აუქციონი.

ბილეთები ამ თავითვე იყიდება სანაიე „ძმურ ნუგეშში" და „სახალხო საქმის" კანტორაში.

სახაზინო თეატრი

კვირას, 7 იანვარს დილით
ქართულ დრამატიულ დასის მსახიობთა მიერ ქართული სცენის საუკეთესო ძალების მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება

„ღალატი"

დაწვრილებით აფიშებში.
ბილეთები იყიდება სახაზინო თეატრის კასაში.

საქართველოს სოც.-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიის სამხედრო სექცია

მოუწოდებს ყოველ კუთხის ამხანაგებს და თანამგრძნობთ, რომელთაც წერილობით განაცხადეს სურვილი ქართულ ჯარში სამსახურისა და აგრეთვე სხვებსაც, დაუყოვნებლივ გამოეშურონ სამშობლოსაკენ და აქ ჩაეწერონ ქართულ პოლკებში. შესაფერი ნებართვა უკვე გამოაქვეყნა კავკასიის ფრონტის მთავარ-სარდალმა.

განცხადება

ყველა ოფიცრები და ჯარისკაცნი, რომლებიც ჩარიცხულნი არიან 3-მე ქართველთა მსროლელ პოლკში უნდა გამოცხადდნენ არა უგვიანეს 10 იანვრის 1918 წლისა დაბა ყვირილაში, გარდა სასამსახუროთ გაგზავნილების.
10 პოლკის კომანდირი პოდპოლკოვნიკი ჩხეტიანი.

1918 წლის პირველ იანვრიდან
მიიღება ხელის მოწერა ყოველთვიურ სალიტერატურო, სამეცნიერო და საპოლიტიკო ჟურნალ

„პრომეთე"-ზე

ხელის მოწერის პირობები ჯერ-ჯერობით შემდეგია: ჟურნალი სამი თვით ღირება 9 მანეთი, ცალკე ნომერი 3 მან.

ჟურნალის უახლოეს თანამშრომლებად მოწვეული არიან:

აკაკი შანიძე, აკაკი პაპავა, იოსებ ყიფშიძე, კოწია გამსახურდია. გამომცემელი: ისიდორე ხუტუა.
ხელის მოწერა შეიძლება ტფილისში—„სახალხო საქმის" კანტორაში ნინო ნეიმანთან; „სახალხო საქმის" სტამბაში დ. მგალობლიშვილთან; ქუთაისში „ხალხის მეგობრის" რედაქციაში გიგლა მეზუკეხთან და თინა გველესიანთან. ხონში ბაბილინა ხაინდრავახთან; ჭიათურაში ნინო დგებუაძესთან; გორში სიმონ მაჭავარიანთან; ... სიმონ წერეთელთან.
ჟურნალის დასაკვეთი ფული და აგრეთვე მასალა ჟურნალისათვის უნდა გამოიგზავნოს შემდეგ მისამართით: ტფილისი, ფოსტის ყუთი 190, „პრომეთეს" რედაქციას.

საკათოლიკოზო მგალობელთა გუნდის

ვარჯიშობა სწარმოებს სამშაბათობით, ხუთშაბათობით, შაბათობით და კვირაობით ხუთიდან რვა საათამდის საკათოლიკოზო სასახლის შენობაში. მიიღება ახალნი მგალობელნი ჯამაგირებით. 1444

ტფილისი, 4 იანვარი 1918 წ.

საერთაშორისო რევოლუცია

ბოლშევიკების მთავრობამ ორი მილიონი მანეთი მისცა სტოკჰოლმის საერთაშორისო რევოლუციის კომიტეტს, რომელმაც წინად თავი ისახელა ციმერვალდის და კიენტალის ისტორიით რამ აკვირველია, რუსეთის სოც ალისტთა მარცხენა ფრთა რუსეთის რევოლუციას უყურებდა საერთაშორისო რევოლუციის თვალსაზრისით და ხსენებული აქტის მიზანია პრაქტიკულად ხელი შეუწყოს ევროპის რევოლუციის ამოძრავებას.

ბევრს ჟიმედო აზრი გამოუთქვამს ევროპის რევოლუციის გამოწვევის შესახებ. მაგრამ შეგვიძლიან მოვიგონოთ, რომ დღემდე არც ერთი რევოლუცია არ ყოფილა მხოლოდ ნაციონალური რევოლუცია. 1789 წლის აქტით საფრანგეთის ფეოდალიზმის დამხობამ ხუთმეტიოდე წლის განმავლობაში შეარყია ბელგიის და გერმანიის ფეოდალიზმი, ხოლო 1848 წლის [illegible]

[illegible]

მელთაც კლასიურ ინტერესად გარდაქცეულია დღეს მოლაპარაკება არა ვილჰელმთან და ჰინდენბურგთან, არამედ ჰააზესა და ლიბკნეხტთან. ამ მიზანს ევროპის დემოკრატია მხოლოდ საერთაშორისო რევოლუციის გაძალებით მიაღწევს.

საქართველო და ამიერკავკასია

ფედერალიზმის მოწინააღმდეგეებს ხშირად უთქვამთ ჩვენთვის, ჯერ არ ყოფილა ისეთი შემთხვევა ისტორიაში [illegible]

[illegible]

იმდენად მეტად შესუსტება ძალა ძველი ტრადიციებისა და ეს კი თავის მხრივ გამოიწვევს ამიერკავკასიის მექანიკური მთლიანობის რღვევას. როგორც რუსეთში რევოლუციის გარემოებამ გამოიწვია ჩამოყალიბება ორგანიული ერთეულებისა, ისე ამიერკავკასიაში ბუნებრივად დაიწყება ეს პროცესი ჩამოყალიბებისა იმ წამიერ რა წამსაც დაეკარგება ძალა ძველებურ ტრადიციებს. რევოლუცია ამით კი არ წააგებს, პირიქით მოიგებს რადგანაც რევოლუცია არის გარ[illegible]

ა. ჯაჯანაშვილი.

ეკონომიური პერსპექტივა

[illegible]

ახეთი მდგომარეობის შესაქმნელად საჭიროა გარეშე, სახოვადოებრივ გრძნობის გამოჩენა, ყოველ დარგში სასტიკ ხელმომჭირნეობის დაცვა. საქართველოს ეკონომიური პერსპექტივა მხოლოდ პოლიტიკურ პარტიების პოლიტიკაზეა დამოკიდებული, ამ მხრივ უდიდესი მნიშვნელობა აქვს საქართველოს კონსტიტუციის ეროვნულ პრინციპის მიხედვით. მაგრამ სამწუხაროდ დღესდღეობით საქართველოს დაპატრონებია სოციალ-დემოკრატიული პარტია მენშევიკებისა, რომელსაც კვირაში შვიდი პარასკევი აქვს და არც ერთ დიდ საკითხში გარკვეული და მტკიცე არ არის. სოციალ-[დემოკრატიული პარტიის ლიდერებს] თებულია სისუსტე, ოპორტუნიზმი და [illegible]

[illegible]

ხელმწიფოებრივი პოლიტიკა—საქართველოს ეკონომიური პერსპექტივაც უნუგეშო იქნება.

თედო ღლონტი

მომენტი და ტაქტიკა

(საკონფერენციოდ)

კავკასიის ფედერაცია

წინა წერილში მოკლედ აღვნიშნეთ ის მიზეზები, რაიც გვაიძულებს დროებით ხელი ავიღოთ რუსეთის ფედერაციაზე და ვიზრუნოთ კავკასიის ფედერაციისათვის. დაყოვნება შეუძლებელია, რადგან ჟლმობელი სტიქია არევ დარევისა აწმყოში და საშინელება მომავლის რეაქციისა შეუბრალებლად დაამსხვრევს და მიმოჰფანტავს ჩვენი ცხოვრების გემს, თუ დროით შესაფერისი მესაჭე და მზრუნველი არ გაუჩინეთ. ამ მხრით ჩვენი და კავკასიის დანარჩენ ერების ინტერესი ერთი და იგივეა. ჩვენ ყოველის ღონით [illegible]

[illegible]

კავშირი უნდა ვიქონიოთ მასთან, რადგან ამ ასის წლის ერთად ყოფნამ ჩვენი საეკონომიო და სულიერი ინტერესებიც კი ერთმანეთში გადახლართა. მაგრამ დღეს მასთან დაკავშირება, ვიმეორებ, ეს იქნება დაკავშირება [illegible]

[illegible] ვი ჩვენი საშინაო პოლიტიკა? რანაირი უნდა იყოს ჩვენი აზრი და [illegible] ამის შესახებ? ესეც დიდი საკითხებია და შემდეგს წერილში მათაც მოკლედ გავარკვევთ.

ქ. რაჭველიშვილი.

ზავის გარშემო

გერმანელი ანექსიონისტები.

ბრესტ-ლიტოვსკში მომხდარ მოლაპარაკების გამო უთანხმოება ჩამოვარდა გერმანელ-ანექსიონისტთა და გერმანულ სახოგადოების ზომიერ ელემენტებს შორის.

რეიხსტაგში.

რეიხსტაგის სოციალისტი—წევრები, როგორც ამბობენ დაჟინებით მოითხოვენ, რომ მთავრობა დაუბრუნდეს პირვანდელ პირობებს „უანექსიო და უკონტრიბუციო“ ზავისას,

მოკავშირეები და ზავი.

[illegible]

გერმანელების „უანექსიო“ ზავი

პოლონეთი და ლიტვა.

როგორც ვიცით გერმანელების მიერ წამოყენებულ საზავო პირობებში ლიტვასა და კურლანდიის განსაკუთრებული ადგილი უჭირავსთ, რაიც [illegible] ლიან აფერხებს ზავის პირობების მუშავებას საბოლოოდ. დიპლომატიურ წრეებში ამბობენ, რომ ეს დაკლება, რომელიც ლიტვისა და კურლანდიის საკითხმა წამოაყენა, შემთხვევითი არ არის, არამედ ამის [illegible] ხებ განსაკუთრებული თათბირი [illegible]

[illegible]

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რომელიც შედის ჰაბსბურგთა იმპერიაში პერსონალურ უნიის საფუძველზე.

ამავე სახელმწიფოს ეერთდება ლიტვის ნაწილი. სატახტო ქალაქის საკითხი ჯერ გამოურკვეველია. იყო გამოთქმული სურვილი, რომ ავსტრიელ ორიენტაციის გაძლიერებისად სატახტო ქალაქი კრაკოვი იყოს და არა ვარშავა. პოლონეთის სახელმწიფოს უფლება ეძლევა ვისლაზე თავისუფალ მიმოსვლის და უბაჟო ტრანზიტის ლანციგის ნავთსადგურამდე.

ლიტვა და კურლანდია

ლიტვის დანარჩენი ნაწილი შეადგენს ლიტვის საჰერცოგოს, სატახტო ქალაქი იქნება ვილნოში, კურლანდია და ესტლანდიის და ლიფლანდიის დაპყრობილი ნაწილები რიგით, კუნძ. ეზელით, დაგოთი, და მოონით შეადგენენ კურლანდიის დიდ საჰერცოგოს, სატახტო ქალაქი იქნება მიტავა ლიტვისა და კურლანდიის საჰერცოგოები ეერთდება პრუსიას პერსონალურ უნიის საფუძველზე. ე. ი. პრუსიის მეფე იმავე დროს იქნება ლიტვის ჰერცოგი და კურლანდიის დიდი ჰერცოგი.

ამ რიგად ლიტვა და კურლანდია შედის გერმანიის იმპერიაში, ხოლო არა აქვსთ საიმპერიო კავშირის დამოუკიდებელ წევრების უფლებები. ორსავე ერთეულში დაარსდება სეიმი, ხოლო განსაკუთრებით კურლანდიაში საარჩევნო უფლებით აღჭურვონ განსაკუთრებით მსხვილი მიწის მფლობელები და ქალაქის ბურჟუაზია, ე. ი. გერმანული ელემენტები.

გერმანელების საზავო პირობები და „იზვესტია".

დეპ. საბჭოების ცენტრ. კომ. უწყებაში წერილია მოთავსებული გერმანელების საზავო პირობების შესახებ. გაზეთი სწერს: „ქრისტეს შობის დღეს, როდესაც ზარებმა ზავი მოულოცეს მთელ კაცობრიობას, გერმანიის, ავსტრიის მთავრობებმა და ბულგარეთის და ოსმალეთის ვასალებმა უარი განაცხადეს ყოველგვარ ძალმომრეობაზე, მათ აღიარეს თვითეული ერის უფლება საკუთარი ბედის გადაწყვეტისა. მაგრამ არ გასულა ერთი კვირაც, რომ ავსტრია-გერმანიის მთავრობებმა ნიღაბი აიხადეს. არა ოფიციალურ სხდომაზე მათ წარუდგინეს რუსეთის დელეგატებს თავისი პირობები, რომელნიც ნათელჰყოფენ, რომ ავსტრია-გერმანიის დაპირებანი დემოკრატიული ზავის დამყარების შესახებ, უსინიდისო სიცრუე იყო.

სეპარატიული ზავი ოსმალეთთან

ამიერკავკასიის კომისარიატმა ოფიციალური წინადადება მიიღო ოსმალეთისაგან სეპარატიული ზავის შეკვრის შესახებ. კომისარიატს ჯერ არ განუხილავს ეს წინადადება. კომისარიატის წევრთა უმრავლესობა მოითხოვს, რომ ეს წინადადება გადაეცეს განსახილველად დამფუძნებელ კრებას. ზავის პირობებს ცალკე წარმოადგენს ოსმალეთის საგანგებო დელეგაცია, რომელიც ამ დღეებში ჩამოვა ტფილისში

ზავი და დაშნაკელები.

დაშნაკელების პარტია უკმაყოფილოა რუსეთის დელეგაციის მოქმედებით, რომელიც საზავო მოლაპარაკებას ჩაგრულ ერთა ბედის შესახებ ოფიციალური ოსმალეთის წარმომადგენელთა მონაწილეობით აწარმოებს იმ ოსმალეთის, რომელმაც ისახელა თავი თავისი საზიზღარი მოპყრობით და აუწერელი დანაშაულობით სომხის ერის მიმართ. ეს, დაშნაკელების აზრით, დიდი უსამართლობაა და რევოლიუციონური დემოკრატია მას ვერ მიიღებს,

დაშნაკელების პარტია პროტესტს აცხადებს გერმანული დელეგაციის თვალსაზრისის გამო, რომელიც აქამდე უარყოფდა ეროვნული საკითხის გადაჭრას საერთაშორისო მასშტაბით და ჩვეულებრივ კონსტიტუციონურ გზაზე უთითებდა. პარტია მოითხოვს რომ ჩაგრულ ერთა საზოგადოდ, და კერძოდ სომხის ერის, თვითგამორკვევის უფლება უზრუნველყოფილ იქნეს ეხლავე, საზავო მოლაპარაკების დაწყებამდე. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ზავის წინასწარი პირობები, ჯარის წაყვანა დაპყრობილ ადგილებიდან სხვაგან საბოლოოდ დაღუპვას უმზადებს ერებს და მათ შორის სომხებს.

მეორე რევოლუცია

სიმშილობა პეტროგრადში. საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტი იტყობინება, რომ გუბერნიას სიმშილი მოელის.

მდგომარეობა მოსკოვში. მუშათა და ჯ.-კ. საბჭოს პრეზიდიუმმა დაადგინა, გააუქმოს მოსკოვში სამხედრო წესები და თან წინასწარი ცენზურა, რომელიც შემოიღეს 8 დეკემბერს. 22 დეკემბერს ყველა გაზეთი გამოვიდა გარდა „რუსსკოე სლოვოსი".

ჰაიდამაკების და წითელრაზმელების ბრძოლა. ხერსონის გუბერნიაში, ქალ. ნიკოლაევში ბრძოლა ატყდა ჰაიდამაკებსა და წითელრაზმელებს შორის. შუაგულ ქალაქში, სახელმწიფო ბანკის მახლობლად, დიდი სროლა იყო თოფებით და ტყვიის მფრქვეველებით.

ოფიცრების მდგომარეობა. პეტროგრადში, ბოლშევიკების პოლიტიკის წყალობით, ოფიცრების ნაკლებობა საშიშ ხასიათს ღებულობს. გენერალურ შტაბის ოფიცრებმა შეადგინეს არტელი და რკინის გზებს სწმენდენ. თითოეული ოფიცერი 2 მ. და 15 შაურს ღებულობს საათში. ზოგიერთი ოფიცერი გემის მტვირთველად შევიდა „კავკაზ და მერკურის" საზოგადოებაში.

იარაღის აყრა. კავკასიის ფრონტიდან როსტოვით მიმავალ 2000 ჯარისკაცს 100 თოფი მიჰქონდა. ჯარისკაცებმა უარი სთქვეს იარაღის გადაცემაზე. ვაგონებს ალყა შემოარტყეს იუნკრებმა და ხანმოკლე მოლაპარაკების შემდეგ ჯარისკაცებმა აიყარეს იარაღი და როსტოვის კომენდანტს გადასცეს.

ბოლშევიკების და უკრაინელების ბრძოლა. ბახმუტის უკრაინელმა კომისარმა აცნობა როსტოვის კომისარს საქმის მდგომარეობის შესახებ ხარკოვთან. სადგ. ლოზოვაიასთან სასტიკი ბრძოლაა. უკრაინელების მხრით მოქმედებს არტილერია და ქვეითა რაზმი. კომისარის ცნობებით ბოლშევიკები უფრო მეტად დაზარალდნენ, ვიდრე უკრაინელები.

ომის დეპეშები

მესოპოტამიაში.

ადენიდან იუწყებიან, რომ მესოპოტამიაში, გატუმის მიმართულებით გაძლიერდა ბრიტანიის მზვერავთა რაზმების მოქმედება. ჯაბირში გაანადგურეს გატუმის სიმაგრეები; ოსმალებს დიდი ზიანი მიაყენეს.

არაბეთში.

ეჯასის მიმართულებით არაბებმა იერიში მიიტანეს რკინის გზაზე, მაანის სამხრეთით და მნიშვნელოვანი პოზიცია დაიკავეს სამხრეთით.

საფრანგეთის ფრონტი.

მდინარე მეზის მარჯვენა ნაპირას საარტილერიო სროლა ინტენსიურად სწარმოებს; განადგურებულია მტრის ხუთი ჰაეროპლანი. მოკავშირეებმა ჰაეროპლანების საშუალებით იერიში მიიტანეს მანჰეიმსა, ლასტაცსა, ფრეიბურგსა და სხვა ქალაქებზე. გერმანელები საგრძნობლად დაზარალდნენ.

იტალიის ფრონტი.

ფრანგების გამარჯვებამ საგრძნობლად შესცვალა იტალიელების მდგომარეობა. ავსტრიელები და გერმანელები დიდი გასაჭირში ჩავარდნენ.

ახალი ამბავი

◆ **დამფუძნებელი კრების წევრები** ნ. ჩხეიძე, ი. რამიშვილი, ვ. ლუნკევიჩი, ლ. თუმანოვი, ა. ოჰანჯანიანი, ა. ყანატუნიანი და ნ. ბერეზოვი დღეს მიემგზავრებიან პეტროგრადში. შესაძლებელია წავიდეს აგრეთვე ევგ. გეგეჭკორი, რომლის თანამდებობას ამიერ-კავკასიის კომისარიატში შეასრულებს მისი ამხანაგი აკაკი ჩხენკელი.

◆ **არეულობა ყარაბაღში** ყარაბაღში სრული ანარქიაა: ცარცვა-გლეჯა, ცეცხლი, მასიური მკვლელობა, ფოსტა ტელეგრაფის დარბევა. შუშა-ევლახის გზა დაკეტილია, შუშა მოწყვეტილია; მცხოვრებთ სურსათი არა აქვსთ. არავითარი მთავრობა არ არსებობს, ჯარის კაცები არავითარ ზომებს არ იღებენ, მირბიან; მდგომარეობა საშინელია, აუცილებლად საჭირო მტკიცე მთავრობა, სთხოვენ ენერგიული ზომები მიიღონ.

◆ **ქართული ოპერა.** როგორც გავიგეთ, ზ. ფალიაშვილის ოპერა „აბესალომ და ეთერი" უკვე მზადაა მუსიკალურის მხრით. ეხლა საქმე მიმდგარია მხოლოდ დეკარაციების და ტანისამოსების დამზადებაზე. სასურველია, „ქართულ კლუბის" მამასახლისებმა ყოველი ღონე იღონონ, რომ ოპერა მალე და სასურველად იქნეს დადგმული.

◆ **ქართველები ჯარში.** წელიწადზე მეტი, რაც უგზოთ დაიკარგა სოფ. აბაშის მცხოვრები ჯარისკაცი **ანტონია ლომკაციას ძე ნინუა,** ვისაც რაიმე ცნობა მოეპოვება ხსენებულ ჯარის კაცის შესახებ, უმორჩილესად ვთხოვთ წერილით აცნობოთ ეს ტფილისში **კოწია გამსახურდიას სახალხო საქმის რედაქციაში.**

◆ **ქართული კორპუსის** ექიმი სთხოვს ამავე კორპუსში მსახურ ექიმთ მობრძანდნენ პარასკევს ნაშუადღევის 4 საათ. ყოფილი სასტუმრო „ლონდონში" მიმდინარე საკითხების ვასარჩევად.

◆ **მუსულმანთა კორპუსი.** ამიერ-კავკასიის კომისარიატმა დაამტკიცა მუსულმანთა ეროვნული ცენტრალური საბჭოს მიერ შეტანილი დებულება მუსულმანთა კორპუსის შედგენის შესახებ.

1) მუსულმანთა კორპუსის შესადგენად უნდა იყვნენ მოწვეულნი ისინი, ვინც თავისი ნებით მოისურვებს ჩაწერას ჯარში.

2) ჯარის მოკრება უნდა მიენდოს ამიერ-კავკასიის მუსულმანთა ცენტრალურ საბჭოს, რომელმაც უნდა წარუდგინოს კომისარიატს საჭირო რიცხვი იარაღის მომხმარი ახალგაზრდობისა.

3) მოკრებილი მოხალისენი უნდა შემოწმდეს და ისე ჩაირიცხოს ჯარში

4) ყველა ჯარში ჩარიცხული მოხალისე დარჩება ჯარში საყოველთაო საბგრო წესით.

5) საკომანდირო, საშტაბო და საოფიცრო შტატი შევსებულ იქნება ამიერკავკასიის მუსულმანთაგან, ხოლო თუ მათ ვერ შეავსეს ეს შტატი, ნება აქვთ მოიწვიონ სხვა ერის კაცნიც.

6) ყველა ხარჯები ამ კორპუსისათვის გაღებული იქნება სახელმწიფო ბანკებიდან ისე, როგორც საერთოდ რუსეთის რესპუბლიკის ჯარისათვის.

7) კორპუსის შედგენის შემდეგ გამოიცემა დეკრეტი, რომელიც მუსულმანებს გაანთავისუფლებს ერთგვარი ბაჟისაგან, რომელიც მათ ედოთ ძველ დროს.

8) ეს დებულება დასრულება ამიერკავკასიის იმ დადგენილებისა, რომელიც 11 დეკემბერს იყო დადგენილი მუსულმანთა კორპუსის შესახებ.

◆ **ღალატი სახაზინო თეატრში.** კვირას, 7 იანვრის დილით ქართველ მსახიობთა მიერ წარმოდგენილი იქნება „ღალატი" როლები შემდეგნაირად არის განაწილებული; ზეინაბი—ეფ. მესხი, ოთარ ბეგი—ვალ. გუნია, სოლომანი—შ. შარაშიძე. გაიანე—ტასო აბაშიძე, ბელო—ვასო აბაშიძე, ისახარი—ელ ჩერქეზიშვილი, რუქაია—თ. გოგოლაშვილი, ანანია—ვ. გამყრელიძე. დათო—ალ. იმედაშვილი, ერეკლე—ი. ჟვიძე, საბა-ბერი—ი. ივანიძე, ყარა-იუსუფი—ვალ. შალიკაშვილი, მაიკო—ნ. ჯავახიშვილი და სხვ. რეჟისორობს ვალ. შალიკაშვილი.

◆ **სახელოვნო სექციის კრება** დღეს საღამოს 5 საათზე ეროვნულ საბჭოს დარბაზში დანიშნულია სახელოვნო სექციის კრება.

◆ **სარეკლამო ბიურო.** 15 იანვრიდან ტფილისში არსდება სარეკლამო ბიურო „რიაშ". ბიურო მიიღებს განცხადებებს, ხელის-მოწერას სხვა და სხვა გამოცემებზე ❁ სხვ. ბიურო დროებით იმყოფება ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე, სახ. ბანკის პირდაპირ.

◆ **ახალი წიგნი.** რედაქციამ მიიღო სურათები—ზღაპრები № 4 „მელია და კურდღელი, კურდღელი და ივანიკა, ყვავი და კაბი". წიგნაკი მეტად ლამაზად არის გამოცემული და დასურათებულია მრავლად.

◆ **რუსის კორპუსის** მთავარ-სარდლად არჩეული პოლკ. დრაცენკო კავკასიის ოლქის შტაბმა დაამტკიცა თვის თანამდებობაში.

◆ **რუსის ეროვნულ ყრილობის** მომწყობი საინიციატივო კომისია სწრაფად აწარმოებს თვის საქმეებს. ხსნის ფილიალ განყოფილებებს ბაქოში, განჯა ვორონცოვკა და სხვა რუსის მჭიდროდ დასახლებულ კუთხეებში ადგენს სტატისტიკას. ყველა პუნქტებს სამხედრო საისტორიო განყოფილება რუქაზე აღნიშნავს.

◆ **ბონების ბეჭვდა.** ამიერ-კავკ. კომისარიატმა გამოსცა კონკურსი ბონების სურათების შესადგენად. ამ მიზნით მან მიმართა ქართულ, სომხურ და სხვა სახელოვნო დაწესებულებათ წარმოადგინონ საკონკურსო სურათები. ბონაზე კომისარიატის თავმჯდომარის და ფინანსთა კომისარის ხელ-წერილი უნდა იქნეს აღბეჭდილი. ვადა ამ საკონკურსო სურათის წარდგენისა 6 იანვრის დღის 2 საათია დანიშნული. თითო მოწონებულ სურათზე 1000 მანეთი მიეცემა.

◆ **ყუბანის საოლქო სასურსათო** კომიტეტმა აცნობა ამიერკავკასიის საოლქო სასურსათო კომიტეტს, რომ თუ იგი მასზე დარჩენილ 20 მილიონ მანეთს სესხს არ გადიხდის გადაზიდულ საქონლის ფასში მას საქონელი აღარ გამოეგზავნება.

◆ **ქალაქთა კავშირის** მოსამსახურენი ამჟამად უსახსრობის გამო უჯამგიროდ არიან დატოვებულნი. ქალაქის მოურავმა შუამდგომლობა აღძრა მათ დასაკმაყოფილებლად.

◆ **ნავთი.** ქალაქს ამ მოკლე ხანში მოუვა 100 ვაგონი ნავთი. მსხვილ საწყობის პატრონებმა უნდა გაჰყიდონ ნავთი ფუთი 6 მანეთად. პატარა დუქნებში 18 კ. გირვანქა. შინ მიტანით 20 კ. გირვანქა. სასურსათო ბარათებით თითო სულზე მიეცემა 2 გირვანქა 10 დღის საგზლად.

◆ **სემინარიის ახალ შენობის** გამო რუსის ეკლესიის კომისარმა როგორც მკითხველებს მოეხსენებათ, აცნობა რომ ეს შენობა სინოდის განკარგულებით უნდა გადაეცეს რუსის ეკლესიასაო. ამიერკავკასიის კომისარიატმა გუშინ აცნობა საქათალიკოსო საბჭოს, რომ ეს შენობა ჯერ-ჯერობით არ უნდა იქნეს გადაცემული საგანგებო განკარგულებამდეო.

◆ **სროლა ნომრებში.** 30 დეკემბერს ავლაბარში დიდი სროლა იყო. ისროდნენ ლაზარევის ქუჩაზე, ნომრებ „ჩერნოგორიაში" მოქეიფენი. მათ მოეთხოვნათ მეარღნისათვის—ელში ჩაგვიკრ და ქალაქში გამოგვყევიო, რაზედაც მეარღნეს უარი უთქვამს. ამის გამო მთვრალებს აუტეხიათ საშინელი სროლა. ახლო მყოფი წითელ გვარდიელები და მილიციონერები მისცვივნულან და მოუთხოვნიათ სროლის შეწყვეტა. როდესაც თხოვნას არ გაუჭრია, შევარდნილან ნომრებში, რევოლვერები მოუღერებიათ და დაუძახნიათ: ხელები მაღლაო. მოქეიფეები არ დაწყნარებულან და მათთვისაც უსროლიათ. მოუკლავთ ერთი მილიციონერი და ერთიც წითელგვარდიელი, მძიმედ დაუჭრიათ მეორე მილიციონერი. მკვლელები გამაგრებულან და აუტეხიათ უფრო ძლიერი სროლა. გვარდიას მიშველებიან ყაზარმიდან სალდათები და სროლა უფრო გაძლიერებულა, დაჭრილა ვიღაც უცნობი. ბოლოს ბრძოლის ადგილას მივიდა აღმასრულებელ კომიტეტის წევრი ჯუღელი, რომელმაც მოლაპარაკებმა გამართა მსროლელებთან ❁ სიტყვა მისცა, რომ ხალხი მათ არაფერს ავნებს. გამაგრებულებმა კარები გააღეს, რომლის დროსაც სალდათმა ერთი მათგანი მძიმედ დასჭრა. ყველანი დააპატიმრეს და აღმასრულებელ კომიტეტში გაჰგზავნეს. ხალხი ამ საზიზღრობამ და ხულიგანურმა სროლამ ძლიერ შეაშინა.

◆ **საქალაქო სასადილო.** ქალაქის გამგეობამ მიანდო ოლღა აჯემოვისას მოაწყოს ორგანიზაცია პირველ საქალაქო სასადილოსი.

საქართ. სოც.-ფედ. სარევ. პარტიაში.

მუშებ ს კრება.

დღეს, ხუთშაბათს, 4 იანვარს, საღამოს ექვს საათზე, ს.-ფედ. მთავარ კლუბში (ლორის-მელიქოვის ქ.) მოხდება ტფილისის სოციალისტ-ფედერალისტ მუშათა კავშირის წევრთა საერთო კრება საკონფერენციო კითხვების გასარჩევად და დელეგატების ასარჩევად. ვინაიდან კონფერენცია ექვს ამ თვეს უნდა შესდგეს, ამ კრების გადადება შეუძლებელია და ყველა ამხანაგი ვალდებულია აუცილებლად დაესწრას დღევანდელ საერთო კრებას.

— დღეს, საღამოს 4 საათზე, მთავარ კლუბში დანიშნულია ტფილისის საგუბერნიო კომიტეტის კრება.

სტუდენტთა კრება.

დღეს, საღამოს სრულ 5 ს., პარტიულ კლუბის დარბაზში (ლორის-მელიქოვის ქ., 1) გაიმართება ტფილისის სოციალისტ-ფედერალისტ სტუდენტთა კრება. განსახილველია მომავალი საკონფერენციო საკითხები. მოხსენებას წაიკითხავს ამხ. შალვა ვადაჭკორია. შემდეგ მოხდება დელეგატთა არჩევნები. კრება შესდგება რამდენი წევრიც უნდა დაესწრას.

— **მხედართა კრება.** პარასკევს 5 იანვარს, საღამოს 5 საათზე, პარტიულ კლუბში (ლორის-მელიქოვის ქ., № 1, ძველი სემინარია) დანიშნულია ტფილისში მყოფ სოციალისტ ფედერალისტ მხედართა (ჯარისკაცების, აფიცრების და სხვ.) კრება საკონფერენციო დელეგატების ასარჩევად. აუცილებლად საჭიროა ყველა ამხანაგი დაესწროს.

ტფილისელ ამხანაგების საყურადღებოდ.

პროვინციის ორგანიზაციების თხოვნით პარტიული კონფერენცია გაიმართება არა 14 იანვარს, როგორც წინად იყო განზრახული, არამედ 6 ამ თვეს. ამ გარემოებამ და აგრეთვე უგაზეთობამ უქმეების გამო ხელი შეგვიშალა დროიანად მოგვეხდინა ტფილისის ყველა ორგანიზაციებში დელეგატების არჩევნები. ზოგიერთ ორგანიზაციებმა უკვე აირჩიეს დელეგატები.

ყველა დანარჩენ საუბნო ორგანიზაციებში დელეგატების არჩევა მოხდება პარასკევს, 5 იანვარს. კრება დაიწყება ყველგან საღამოს სრულს 6 საათზე და დასრულდება არა უგვიანეს 9 ს.

1. **ავლაბარში,** (მარინეს ეკლესიის სკოლის შენობაში) მომხსენებელი ამხ. ქრ. რაჭველიშვილი.

2. **კუკიასა და ჩუღურეთში** (ჩერქეზიშვილის ქ. № 29)—მომხსენებელი ამხ. სამ, დადიანი.

3. **ერთობისა და წმ. ნინოს უბანში** (ერთობის უბნის მუშათა კლუბი) მომხსენებელი ამხ, თ, ღლონტი.

4. **ნაძალადევის და მეათე უბანში** (ნაძალადევის ეკლესიის სკოლის შენობა) მომხსენებელი ამხ. კ. გამსახურდია.

5. **ხარფუხის უბანში.** (პუშკინისეული სკოლა სურპ-სარქისის ქუჩა) მომხსენებელი ამხ. მ. საყვარელიძე.

ამხანაგებს დაჟინებით ვთხოვთ დაესწრონ კრებას.

ტფილისის კომიტეტი.

3 დეკემბერსა. წ. შესდგა სოც.-ფედერალისტთა მაზრის კომიტეტის კრება, დაესწრო 11 კაცი. თავმჯდომარეობდა ი. ქურდიანი, მდივნად აირჩიეს ნ. ბერძნიშვილი. სვ. მაჭავარიანმა წაიკითხა მოხსენება საქართველოს საერო ყრილობის შესახებ. კრებამ გამოსთქვა თავისი კმაყოფილება იმის შესახებ, რომ იდეა საქართველოს უზენაესი უფლების აღიარებისა უცვნიათ მათაც კი, ვინც ებრძოდნენ და სდევნიდნენ სოც.-ფ—ბს სწორედ ამ იდეისთვის.

დამსწრეთ წაიკითხეს მოხსენებანი ადგილებიდან და საერთოდ აღნიშნავდნენ საარჩევნო ვაკხანალიას, რომელსაც აწარმოებდნენ სოც.-დემოკრატები. ცხადადა სჩანდა, რომ საჭიროა კიდევ სიტყვის თავისუფლებისთვის ბრძოლა და მუშაობა, სამაზრო კომიტეტი აუცილებელ საჭიროებად აღიარებს საორგანიზაციო მუშაობის გაღრმავებას, პროპაგანდისტებად უნდა მოვიწვიოთ სოფლის მუშები. ფინანსიური მხარის მოგვარება მიენდო გორის კომიტეტს. საშუალების მიხედვით მოწვეულნი უნდა იყვნენ ორგანიზატორები. სამ. კომიტეტის თავმჯდომარედ არჩეულ იქმნა სვ. მაჭავარიანი ამხ. ვ. ეგნატეშვილი მდივ. ნ. ბერძნიშვილი. უკანასკნელს მიენდეს მაზრის პარტიული ორგანიზატორობა.

ახალციხე

დეპეშა.

ახალციხის ყველა ეროვნების წარმომადგენელთა სახალხო კრება, რომელიც 28 დეკემბერს შესდგა, ღრმა მწუხარებას გამოსთქვამს მომხდარ გაუგებრობის გამო, რომელმაც დაარღვია წესიერი ცხოვრება, როგორც ქალაქის, ისე მაზრის, და ღრმა სიხარულს გამოსთქვამს, რომ საზოგადოებრივ ძალთა და ორგანიზაციათა ენერგიულ მუშაობით გაუგებრობამ არ მიიღო ის სამწუხარო განვითარება, რომელიც მოსალოდნელი იყო. კრებაზე, რომელსაც ყველა ეროვნების და რევოლიუციონური ორგანიზაციის წარმომადგენელნი დაესწრნენ, ერთხმად დაადგინეს კეთილი განწყობილება შეინარჩუნონ ქალაქის და მაზრის ყველა მცხოვრებთან, ყველა ეროვნების წარმომადგენლებთან და ყოველგვარი კონფლიქტი კულტურული საშუალებით გადაწყდეს [illegible].

გაუმარჯოს ამიერკავკასიის ერთა ძმობას [illegible]!

გაუმარჯოს ხალხის რჩეულებს, დამფუძნებელი კრების წევრებს!

გაუმარჯოს დამფუძნებელ კრებას!

სახალხო კრების თავმჯდომარე, ახალციხის მაზრის კომისარი **შალვა მაღლაკელიძე**

ახალქალაქი

დეპეშა.

ეროვნულ სამხედრო ნაწილებში შესასვლელად ჩამოსულ სომეხ ახალგაზრდათა სურსათით უზრუნველყოფის და კანონიერი რეგისტრაციის წარმოების მიზნით და აგრეთვე ახალციხეში მომხდარ უწესოების გამო, ახალქალაქის სომხურმა სამხედრო საბჭომ მეციხოვნეთა წარმომადგენლებთან ერთად დაარსა თავდაცვის დროებითი კომიტეტი და გადასცა მას მთელი ძალაუფლება ქალაქსა და მაზრაში.

კომიტეტის თავმჯდომარე **მარქარიანი.**

ომი.

10 დეკემბერს 1917 წელს შესდგა ყრილობა დაბა ხაშურში ქ. ბათუმის, ქუთაისის, ფოთის, ყვირილის, ბორჯომის, სამტრედიის, აბაშის, სურამის ხაშურის ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა წარმომადგენლობისა. თავმჯდომარედ არჩეულ იქმნა ნიკოლოზ კურცხალია, მდივნად ნ. გურგენიძე. გარჩეულ იქმნა მუხლობრივ წერილი ნიკიფორე იმნაიშვილისა, შეერთებულ საბჭოს თავმჯდომარისა გაზ. „ერთობა"-ში (№ 205), სადაც ბრალს სდებდა ხაშურის, ბორჯომის, სურამის ფოსტა-ტელ. მოსამსახურეებს კერძოდ და საერთოდ მთელი ამ უწყების მსახურთ პროვოკატორობაში და კონტრ-რევოლიუციონერობაში. ხაშურის ფ.-ტ. მოსამსახურეთ ბრალად ედებოდათ: 1. იმ წლის 9 ნოემბრის გაფიცვა, 2. სხვის წერილების გახსნა, 3. უსახელო წერილების გზავნა, გამოძიებამ გამოარკვია: 9 ნოემბერს გაფიცვა არ ყოფილა, რაც საოპერაციო წიგნებით და საპარატო ჟურნალებით მტკიცდება; რაც შეეხება ებრალიძის დეპეშის მიუღებლობას (როგორც ავტორი სწერს) ამის მიზეზი იყო მთავარ-ხელმძღვანელის განკარგულების დარღვევა გამგზავნელის მიერ. სახელდობრ: დეპეშა ეგზავნებოდა ჯარში ჯარის-კაცს მშობლების ავადმყოფობისა; ეს ცნობა კი შეუმოწმებელი იყო რწმუნებულ პირთა მიერ. პირადის სახელობაზე ფოსტაში ფულიც არ მოსულა, მაშასადამე მოსამსახურენი ფოსტისა პურს მოსთხოვდნენ, უსახელო წერილების გზავნაც არ დამტკიცდა. წერილის ავტორი იტყობინება: არის განძრახ გახსნილი წერილები, რომელსაც აწერია „შეცდომით გაიხსნა". თუ ვისმეს მოუვიდა წერილი ზემოაღნიშნული წარწერით, ეს პირდაპირ აღიარებულია წესით იმ შემთხვევაში თუ კონვერტი გაიხა; ასე რომ ეს არავითარ დანაშაულს არ შეიცავს.

რომ ხაშურში 9 ნოემბერს არ იყო გასაყიდი პური, ეს დამტკიცებულია სასურსათო კომიტეტის თავმჯდომარის დეპეშით; გაგზავნილია 11 ნოემბერს № 101-ით მთავარ ინტენდანტის სახელზე ტფილისში. 8 ნოემბერს გვქონდა არა შავი პური, არამედ პურის მსგავსში რაღაც არეული ბზესთან, რომელსაც კაცი კი არა პირუტყვიც ვერ შესჭამდა; ნიმუში წარდგენილი იყო როგორც სარაიონო ისე მხარის ყრილობაზე. აგრეთვე გამოირკვა რომ 22 ოქტომბერს მიტინგზე ბრეგაძის და სხვა ამხანაგთა მიერ პროვოკატორული გამოსვლა არ ყოფილა. მიღებულია რა მხედველობაში ზემო აღნიშნული და ის, რომ ამხანაგი ყანჩაველი თანამშრომლებითურთ ცნობილნი არიან როგორც პატიოსანი მუშაკნი რევოლიუციონურ მთავრობისა და რადგან ნიკიფორე იმნაიშვილმა შეურაცხყო როგორც ხაშურის ის საერთოდ ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურენი კონტრ-რევოლიუციონერი და შავრაზმლის სახელ-წოდებით, დაადგინეს: გამოეცხადოს მას მისი სრულიად უსაფუძვლო გამოსვლებისათვის პატიოსან მუშაკთა წინააღმდეგ სრული გაკიცხვა პრესის საშუალებით.

პირი ამ დადგენილებისა გაეგზავნოს ტფილისის ყველა გაზეთების რედაქციებს და სადაც ჯერ არს.

ნამდვილთან სწორეა მდივანი:

ნ. გურგენიძე.

P. S. ვთხოვთ ტფილისის გაზეთებს გადაბეჭდონ ეს წერილი.

კიტას ხსოვნას

რაც ქვეყნიერება გაჩენილა და არსებობს კაცობრიობა, მასთან სიკვდილიც განუყრელია, სიცოცხლეს სიკვდილი ახლავს, ყოველი არსის გაჩენას ბოლოს სიკვდილი აბოლოებს. მაგრამ ადამიანის არსებას ოდნავაც მაინც ვერ შეუჩვევია სიკვდილს და ვერ შერიგებია ბუნების ამ სიღრმულობას; სიკვ-

დილი კიდევ და კიდევ ის საშინელება, რომლის აჩრდილი მუდამ ჟამს სდევნის ადამიანს და უწამლავს ისედაც ხანმოკლე სიცოცხლეს, ადამიანის სიკვდილს სთვლის რაღაც უაზრო და მასთან მკაცრ სასჯელად მისთვის გაჩენილს ბუნების მიერ.

დიახ, სიკვდილი არის და იქნება, მაგრამ ამავე დროს ქვეყნად მაინც უკვდავებაა, მოდგმათა და თუ არის სიკვდილი, ეს მხოლოდ პიროვნული, ინდივიდუალურია. ბუნების ძალას მხოლოდ მოდგმის სარგებლობა აქვს სახეში, იგი ზრუნავს მხოლოდ მის უკვდავებაზე და მას ანაცვალებს ინდივიდს. ყოველი არსება ბუნების თვალში იმდენად ღირებულია, რამდენადაც იგი საჭიროა მოდგმის კეთილდღეობისათვის. ინდივიდი მოდგმისთვის არსებობს და მისი სიკვდილიც მხოლოდ საჭირო მსხვერპლია ამ უკვდავებისთვის.

ესეთია ბრძენი ბუნების ნება და ბედნიერია ის ვისაც ძალა შესწევს მიხვდეს ამ დიად მცნებას, ბედნიერია ვინც ჩასწვდა ბუნების ამ სიღრმეს, მხოლოდ ბუნებით რჩეულს შეუძლიან შეურიგდეს იმას, რომ ქვეყნად არ არის პიროვნული ბედნიერება, არამედ მხოლოდ კოლექტიური; რომ ყოველი არსი გაჩენილია ქვეყნისთვის, არა თავისთვის, რომ იგი მხოლოდ ერთეულია მთელი მთლისა.

სიკვდილიც თავის საშინელებას დაჰკარგავს იმისთვის, ვინც შესძლებს, მიხვდა რა ამას, სულიერად იმდენად ამაღლდეს, რო დაუახლოვდეს მოდგმის უკვდავებას.

და ეხლანდელი ადამიანის ზნეობრივი უკმაყოფილებაც სწორედ იქიდან გამომდინარეობს, რომ იგი ბედნიერებას ეძებს იქ, სადაც ის ვერ იპოვნის, მას სწყურია პირადი ბედნიერება, ხოლო ქვეყნად კი პირადი არა არის რა.

რა უფერული და მოსაწყენი იქნებოდა ჩვენი ცხოვრება, რომ ჩვენ შორის არ ჩნდებოდენ ისეთი მადლიანი პიროვნებანი, რომლებიც თავისი სულიერი სილამაზით არ ალამაზებდნენ და არ ამაღლებდნენ ადამიანის ერთფეროვან ცხოვრებას.

აი ესეთი რჩეული პიროვნება იყო ჩვენი დაუვიწყარი კიტა!

ბედმა არგუნა მას ის დიდი ბედნიერება, რომლის შეწევნით შესძლო დადგომოდა იმ ჭეშმარიტ ცხოვრების გზას, რომელსაც მიჰყავს ნამდვილ და არა პიროვნულ ბედნიერებისაკენ. და ამიტომაც ესეთი მოხიბლავი და წარმტაცი იყო მისი სიცოცხლეც. იგი მთლად იწოდა, რომ სხვა გაეთბო და გაენათებინა, იწოდა ისე უხვად და დაუზოგავად და აი ხომ კიდევაც ასე მალე მთლად თვითო დაიწვა.

ჯერ კიდევ მეხუთე კლასის მოწაფე საყვარელი მსახიობის თამაშით გატაცებული ჩვენ ამხანაგებში შეგროვილ ფულით ნობათს ყიდულობს საბენეფისო წარმოდგენაზე მისართმევად.

მიუხედავად მრისხანე დირექტორის აკრძალვისა, კიტა მაინც მიდის თეატრში თავისი ნობათით და ულოცავს დღესასწაულს მსახიობს.

კიტას ეს გატაცება ძვირად დაუჯდა, იგი დათხოვნილ იქმნა პანსიონიდან, სადაც ს ხელმწიფო ხარჯით იყო მიღებული.

აი ამ დროს იყო პირველი ჩემი გაცნობა კიტასი. ნახვისთანავე მომხიბლა მისმა მიმზიდველობამ. თხუთმეტი წლის ჭაბუკს უკვე ეტყობოდა, რა გზას დაადგებოდა მერმისში მისი აღმგზნები კეთილშობილი არსება. მაშინვე ირჩეოდა თავის ტოლ ამხანაგთა შორის თავისი სულიერი სინაზით და სიმშვენიერებით.

საუკეთესო დამატკბობელ და გულწრფელ ამხანაგად შეიქმნა ჩვენთვის. ყველა კიტას ახსენებდა, ყველას უნდოდა კიტას აზრი გაეგო, რადგან მის აზრს და რჩევას გადამჭრელი ხასიათი ჰქონდა, კიტა თან და თან შეიქმნა ამხანაგებისთვის არბიტერ ელეგანტიარუმ.

შემდეგ სიმშვენიერის მუდმივმა ძიებამ თვით ის კიდევ უფრო გაამშვენიერა და აამაღლა სულიერად, მისი მოხიბლავი მოქარგული ენა მთელი პოეზია იყო, რომელიც ატკბობდა და საუკეთესო ოცნებებს უშლიდა მსმენელს გულში.

მასში თანდაყოლილი იყო უძლეველი გრძნობა გატაცების და ლტოლვილებისა. მისი გატაცება ყოველთვის კეთილშობილი და გულწრფელი იყო, ამონახეთქი მის მშვენიერ გულიდან. აი ამ აღტაცებაში იყო კიტას ის წარმტაცი ძალა, რომელიც ყველას ასე ხიბლავდა, ამაში იყო მისი პოპულიარობა და საერთო სიყვარული მისდამი.

მისი მამულიშვილობა იმდენად ღრმა და წარმტაცი იყო, რომ იგი შეიქმნა ჩვენი დროის მებაირახტრედ, რომლის გარშემო შემოიკრიბა მთელი შეგნებული საქართველო, კიტა იყო ის სამშობლოს უმწიკვლო რაინდი, რომელმაც მამულის სიყვარული უმაღლეს წერტილამდე ასწია და იმასაც კი გაუღვივა, ვისაც გულშიც ოდნავად ბჟუტავდა ეს გრძნობა.

იგი იყო საუკეთესო გუშაგი მშობელი ერისა და მტლეთაც დაედო მას.

სამშობლოს მოაკლდა მშვენიერი სულით შემკული არსება, რომლის სიდიადეს შესწირა თავისი პიროვნება.

ექიმი ბადრიძე.

ამხანაგ სტუდენტებისადმი

(წერილი ბათომიდან)

ამხანაგებო!

სამშობლო ჩვენი განსაცდელშია..,

აღორძინების გზაზე დამდგარი საქართველო მუხთალი ბედის წყალობით შეიძლება უფსკრულისაკენ გადაეშვას, და ხელიდან გაუშვას ის თავისუფლება, რომლის მოპოვებასაც დიდხანს შესტრფოდა და შეხაროდა...

კავკასიის ფრონტი რუსის ჯარის მიერ თითქმის გაშიშვლებულია და ოსმალთა ჯარი მზად არის ჩვენი სამშობლოს მიდამოებში შემოიჭრას...

სამშობლოს ხსნა უნდა, სამშობლო ჩვენგან შველას მოითხოვს, სამშობლო ჩვენ შემოგვცქერის იმედის თვალით, და ნუ ვიქნებით გულ-ცივნი, ნუ გავუმტყუნებთ იმედებს, ხელი გავუწოდოთ მას და მასთან ერთად ვსწიოთ ჭაპანი მძიმე...

შეკავშირებულის ძალით, დიადის, ახალგაზრდული ენერგიით აღჭურვილნი ჩვენც ჩავებათ სამშობლოს ისტორიის ფერხულში, და დავამტკიცოთ, რომ ჩვენს გულშიც ღვივის ცეცხლი სამშობლოსადმი სიყვარულისა, რომ ჩვენც შეგვძლებიაა ბრძოლა სამშობლოს თავისუფლებისათვის.

დრო ისეთია, რომ სწორედ ეხლა უნდა მოხდეს მთელი ერის ძალთა მობილიზაცია...

დრო ისეთია, რომ შინაურ და გარეულ მტერს წინ უნდა დავუყენოთ შეკავშირებული ერთეული, ვაგრძნობინოთ ჩვენი ძალა...

გავიმხნევოთ სულის სიძლიერით აღვანთოთ ჩვენს გულში დიადი ცეცხლი სამშობლოსადმი სიყვარულისა, თუ გვსურს, რომ ღირსეულნი შვილნი ვიყოთ სამშობლოისა, თუ გვსურს, რომ კარზე მომდგარი უბედურება თავიდან ავიცდინოთ, თუ გვსურს, რომ სამშობლო უფსკრულის პირს მდგომი, გადავარჩინოთ...

ასე სჩადიან სხვა ერებიც, ასე უნდა მოვიქცეთ ჩვენც...

იმიტომ რომ ამაშია ერთად ერთი ხსნა, იმიტომ რომ მხოლოდ ეს'ღა დაგვრჩენია ჩვენი თავის დასაცავად...

რუსეთის პოლიტიკური ჰორიზონტი კვლავ მოიღრუბლა და ვინ იცის თუ რას გვიქადის იმ ანარქიის ძლიერი ტალღა, რომლის გაშმაგებულმა ზვირთებმა სამშობლომდინაც მოაღწიეს...

რევოლუციას უკვე დიდი ხანია საფრთხე მოელის, რევოლუცია განსაცდელშია და ვიზე უნდა ლავამყარობდ ჩვენი იმედები, თუ არა ჩვენს თავზე, ვინ გვიშველის ჩვენ? არავინ... ჩვენ თავს თვით ჩვენ უნდა ვუშველოთ...

ამიტომ არის საჭირო შეკავშირება...

სწორედ ამიტომ ხელი-ხელს უნდა მივსცეთ, სული-სულს ჩავაქსოვოთ, ერთად ერთ საზრუნავ საგნად სამშობლო ჩვენი გავიხადოთ და ჩვენი ძალა მსხვერპლად შევსწიროთ სამშობლოს თავისუფლებას...

ამხანაგებო!

რომ ჩვენი ხმა უფრო ძლიერი იყოს, რომ უფრო გარკვეული და მტკიცე ნაბიჯი გადასდგას ქართველმა სტუდენტობამ, ამიტომ საჭიროა ამ მოკლე ხანში ქართველ სტუდენტთა კონფერენციის მოწვევა...

ბევრი საჭირბოროტო საკითხები გვექნება გადასაწყვეტი ამ ყრილობაზე, მაგრამ ამ საკითხებში პირველი საკითხი სამშობლოს თავდაცვისათვის ზრუნვა იქნება...

მართალია, ძნელია ეხლანდელ მძიმე პირობებში ყრილობის მოწვევა, ვინაიდან სიმშილის ანგელოზი თავს დაგვტრიალებს ყველას, ვინაიდან, რომელიმე ქალაქში სტუმრად მისვლა არც ისეთ სასიამოვნო საქმეა გაძვალტყავებულ მასპინძლისათვის, მაგრამ, „თუ გული გულობს, ქადა ორივე ხელით იჭმევა", უთქვამთ ძველად ქართველებს, და თუ დავიშლით დიდი საქმის გაკეთებას სურსათის გულისთვის... სიმშილი და წყურვილი უნდა ავიტანოთ, თუ ამას სამშობლო მოითხოვს...

თითქმის მთელი ქართველი სტუდენტობა ეხლა სამშობლოშია და მით უფრო ადვილი იქნება ამ საქმის კეთილად დაგვირგვინება..

მათ კი, ვინც ეხლა რუსეთში იმყოფებიან, მოვუწოდოთ, რომ მოაშურონ თავიანთ სამშობლოს, თავიანთ კერას, რომ თავის ხალხთან ერთად იზრუნონ საქართველოს კეთილდღეობისათვის...

დაყოვნება საჭირო არ არის... რაც ადრე შევასრულებთ ამ საქმეს, მით უკეთესი...

ირაკლი ფერაძე.

მოწერილი ამბები

ბაქო. დეკემბრის შუა რიცხვებიდან ბაქოელები საქართველოს მოწყვეტილნი ვართ. ჩვენი ქვეყნის მაჯისცემას კანტიკუნტად ვტყობილობთ და მოუსვენრობას განვიცდით. ძვირფასი ამხანაგის კიტას გარდაცვალება 22 დეკემბერს საღამოს შევიტყვეთ მხოლოდ. დღემდე საშუალება არ გვქონდა ჩვენი მწვავე გულისტკივილი და უსაზღვრო მწუხარება გამოგვეთქვა და დაუვიწყარ ადამიანის დაკრძალვაშიც შესაფერი მონაწილეობა მიგვეღო. მართალია, კიტას გარდაცვალების სამწუხარო ამბავი მისი ამხანაგებისთვის მოულოდნელი არ იყო: მსახვრელი ხელი მძიმე ავადმყოფობისა და მისი მსვლელობა ძვირფასი ავადმყოფის განკურნების მცირე იმედსღა იძლეოდა. მართალია ისიც, რომ ჩვენ ცხოვრება არ გვანებივრებს და ასეთი მძიმე მოვლენების ატანას შეჩვეულნი ვართ: სასტიკმა ბედმა სულ მოკლე დროში ზედიზედ ხელიდან გამოგვტაცა ხალხის რჩეულნი შვილნი, მისი საუკეთესო წარმომადგენელნი, შრომის სუფევის და ეროვნული ... ბის მედროშენი. ხოლო გონება ჩვენი ამ უკანასკნელ მოსალოდნელ უბედურებას ვერ ურიგდებოდა, გრძნობები მას ეურჩებოდენ და იმედის ნაპერწკალს გულში მაინც ვატარებდით. კიტას გარდაცვალება მეტად დიდი და საგრძნობი დანაკლისია მთელი ერისთვის და კერძოთ ჩვენი პარტიისთვის და ამიტომაც ამ სხივმოსილი ადამიანის და ოქროპირის ასე უდროოდ სამუდამოდ დადუმების წარმოდგენა გვიძნელდებოდა.

ხოლო დღეს მწარე სინამდვილის წინაშე ვდგევართ! დადუმდა სამაგალითო სიტყვის ხელოვანის ბაგე, შეწყდა კეთილშობილი და უწმინდესი გულისძგერა, გაიყინა გამჭრიახი და ნათელი გონების აზროვნება სამშობლოს აღდგენის და განახლების ჟამს, რასაც განსვენებული მთელი თავისი სიცოცხლე ავადმყოფურის გატაცებით შესტრფოდა და ემსახურებოდა,

ნუგეშად ისღა დაგვრჩენია, რომ განსვენებული კიტას იდეალების მინიმუმი ფრთებს ისხამს და რეალურ სინამდვილედ ქცევას ლამობს. ვგლოვ, რომ თვით არ დასცალდა ამის ხილვა და მის განხორციელებაში მონაწილეობის მიღება!

ბაქოს ქართული სკოლის მასწავლებელნი მოწიწებით მუხლს ვიყრით ძვირფასი საფლავის წინაშე და აღთქმას ვდებთ ერთგულად ვემსახუროთ დაუვიწყარ მასწავლებლის წმინდა მცნებებს.

ამხანაგების მონდობილობით

მ. კაკაბაძე

ხოფ. კოდა (ტფ. მაზრა) ტფილისიდან 30 ვერსის მანძილზეა. თვით საზოგადოება ოთხ პატარა, ერთმანეთთან ახლოს მდებარე, სოფლებისაგან შესდგება: კოდა, მარაბდა, მუხათი და მარნეული. მცხოვრებნი გრიგორიანი და მართლმადიდებელი ქართველები არიან. ამ სოფლებს სამ მხრივ გარშემო თათრის სოფლები აკრავს. თათარ ყაჩაღებისაგან ძლიერ შეწუხებულნი არიან: არბევენ სოფლებს, იტაცებენ შინაურ საქონელს, ასობით მიერეკებიან ცხვარს და ძროხას. ყაჩაღები შეიარაღებულნი არიან საუკეთესო იარაღით, მცხოვრებთ სრულიად არ გააჩნიათ იგი. თითოოროლა მილიციონერი ულონოა ყაჩაღების წინააღმდეგ. ძარცვა-გლეჯის შიშით აიყარა სოფელი მარნეული და კოდას შეაფარა თავი. ასეთივე მდგომარეობაშია სოფელი მარაბდა.

ხალხმა თავი მოიყარა და დაადგინა: ეთხოვოს მთავრობას იარაღი. თუ უფასოდ არ მისცემენ, ფასის გამოღებაში მზად არიან, შეადგინონ თავდამცველი რაზმი 120 კაცისაგან და ხარჯიც თვითვე ხალხმა იკისროს. ხალხი დარწმუნებულია, უკეთუ მათ შეიარაღებული რაზმი ეყოლებათ, ყაჩაღები ველარ გაბედვენ თარეშობას და აწიოკებას. საქმეს ეხლა ადვილად ეშველება, ვიდრე საქმე გაძნელდებოდეს. კარგი დღე ხალხს არც სოფელში დაბანაკებულ ჯარისაგან ადგია. ჯარისკაცები ითვრებიან, სტაცებენ საქონელს, განსაკუთრებით ცხვარს, ისაკუთრებენ ღვინოს და ხშირად სცემენ სოფლელებს. ამიერკავკასიის კომისარიატმა და ოლქის შტაბის უფროსმა ჯარის გაყვანა სოფლიდან შეუძლებლად სცნეს და ყოველივე უთანხმოების მოსასპობად ბრძანეს შემდგარიყო შერეული კომისია სოფლელებისაგან და ჯარისკაცებისაგან, რაც საქმეს ვერ უშველიდა. ბოლოს დროს საქმეს უშველა ჯარის რიცხვის შემცირებამ. რუსი ჯარისკაცები სტოვებენ სოფელს და მიდიან რუსეთში. დარჩა სულ რამდენიმე ათეული კაცი, რომელთაგან პატარა სოფელი აფორიაქებულია. ჯარის ჩამოყენების გამო სწავლა შესწყდა: სასკოლო შენობა აფიცრებმა დაიჭირეს.

ქ.

გამომცემელი
ხალხოს ფირცხალავა
რწმუნებული მთავარი კომიტეტისა

ექიმი
გ. მ. მუხაძე
იღებს საერისტაქრო ავადმყო[ფებს] ... 5—6 საათ. ყოველ დღეს გარდა ... მისამართი: ... მთავრის ქ. № 37, ... 1059

ექიმი
ე. ლ. შალამბერიძე
იღებს სანერვოთ და საშვილოსნოს ავადმყოფებს ... 5—7 ს. მისამართი ... ქ. № 1

ექიმი
... [illegible] ...
... № 13.

ს. ზ. მირზოევი
... ტფილისის ... ავადმყოფებს იღებს $1^1/_2$—$8^1/_2$ ს., გარდა კვირისა. მისამართი: ... ქ. № 1. ტელეფ. 16—47.

... [illegible] ...
... „506" და „514" ... $5^1/_2$ ს. ... 8 ს. ... ქ. № 33. ტელ. № 16—17. 487

ექიმი
დ. შარაშანიძე
იღებს ყოველ დღე შინაგან და ბავშვთა სნეულებით ავადმყოფთ დილის 11—2 ს., საღამოთი 5—8 საათამდე. პავლოვის ქუჩა, № 7. 2130

ექიმი
თ. ი. ქანაძე
იღებს ავადმყოფებს საღ. 6—7 ს. მისამართი: ... ქ. 18, ტელეფ. № 11—84.

... ბერლინის ... ექიმი
ქალანდარიშვილი
... [illegible] ...

ექიმი
დ. ვ. ჯავახიშვილი
იღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებით ავადმყოფთ, ყოველ დღე კვირის გარდა საღამოს 5—7 საათამდე. გუნიბის ქუჩ. № 41. ტელეფ. 14—09.

ექიმი ქალთა
ნინო რეხილაძე
იღებს ავადმყოფებს დილით 9—3 საათ. და საღ. 6—7 საათ. ... ქუჩა, ... ქუჩის შესახვევი, 21.

ექიმი
პავლე არდაზიანი
დაბრუნდა. იღებს ბავშვთა და შინაგან ავადმყოფთ, დილის 8—9 ს. და საღ. 6—8 ს. მელიქოვის ქ. 12, 9 ფუძანი. 2040

ექიმი
ვ. მუსხელიშვილი
იღებს ავადმყოფთ დღის 12—2 საათ. ყორღანოვის ქ. № 6.

ექიმი
ლ. დ. ფავლენიშვილი
იღებს ავადმყოფებს საღამოს 4—7 ს. მისამართი: კუთხე მუხრანისა და ბაგრატიონის ქუჩისა № 28/31. 151

ბერლინის უნივერსიტეტის მედიცინის დოქტორი
გ. გ. მეჰრაბიანცი
ჩამოვიდა და განაახლა.
შინაგან ავადმყოფობა—ჭლექი და ... ლიხა. ახალი რენტგენ-ელექტრ-კაბინეტში, გამოკვლევა და წამლობა ხსივებით, თავის ტვინის ტიპისა, დიდი სოლიუნიდი, განსაკუთრებული ნაკადები დ'არსენვალისა ფილტვების სნეულებისათვის, გულის ავადმყოფობისა, ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილის 9—1 ს.-და და საღამოს 6—8 ს., ბებუთოვის ქ., № 28, ტელეფ. № 1 ... 683

ექიმი
ე. გ. ... [illegible] ...
... კლინიკებისა.
იღებს ავადმყოფებს
ახალ ბინაზე
გულისა, ფილტვისა და ... სნეულებიანს სპეციალურად.
საღამ. 5—7 საათამდე, ყოვ. დღე გარდა კვირისა. ელისაბედის ქუჩა № 7, ვორონც. ძეგლ. ახლო, „ბონ-მონ-დის" პირდაპირ. 1050

ქალთა ... პირველი ქართ...
სამკურნალო
(დაარსებული 1880 წელს)
... „606" და „914"
ავადმყოფობის—კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს $11^1/_2$ ს.
... [illegible] ...
... 1 მან. ...

განათლების სამინისტროს ნებართვით გაიხსნა
საბუღალტრო კურსები
(ბუღალტერ სპეციალისტისა)
ორ ვე სქესისათვის. ყოველი მსმენელი გაივლის სპეციალურად ... კურსს. სწავლა ყოველ დღე. პირობის გაგება შეიძლება პირადათ დილის 12-დან 2 ს. და საღამოთი 4-დან 6 საათ. ახლად ჩაწერილებისათვის სწავლა დაიწყება 10 იანვრიდან. ადრესი: ტფილისი, დუშეთის ქუჩა, სახლი № 9/... (წყნეთის ქუჩ. ახლოს, 1-ლი სამილ. ნაწილი). 1451

სარეკლამო ბიურო
„რ ი ა შ"
(ტფილისი, ლორის-მელიქოვის ქ. 10).
ყ უ რ ა დ ღ ე ბ ა!
მივიღეთ რა მხედველობაში მრეწველობის განვითარება ამიერ-კავკასია[ში] დავაარსეთ და 1918 წლის 15 იანვრიდან გაიხსნება ტფილისში, კავკასი[აში] პირველი სარეკლამო ბიურო „რ ი ა შ"
რუსეთ ამერიკის ფირმის, რომელიც რუსეთისა და საზღვარ-გარეთის სა... ლმო კანტორების მსგავსად აწარმოებს ყოველგვარ ოპერაციას განცხად[ე]ბის და ყოველგვარ გაზეთებსა და ჟურნალებზე (ადგილობრივ და უცხო) ... ლის მოწერის მიღებისას, სხვა და სხვა რეკლამების მოწყობას და სხვ.
განცხადების შედგენას ბიურო უსასყიდლოდ კისრულობს. განცხად[ე]ბების ფასი რედაქციებზე ძვირი არ იქნება. ბიურო იღებს აგრეთვე სხ[ვ]ა და სხვა გამოცემათა წარმომადგენლობას, ბიუროს ესაჭიროება პირები გა[ნ]ცხადებების და ხელის მოწერის მისაღებად, ქალებსაც შეუძლიანთ შემოსვლ[ა] სამსახურში. ბიურო დროებით იმყოფება ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე სახელ[-]მწიფო ბანკის პირდაპირ, „ქიმიურ-ფარმაცევტულ ლაბორატორიის გვერდით".
1010.

„სახალხო საქმე"-ს
რედაქციის კანტორაში
იყიდება შემდეგი წიგნები:

ჯავახიშვილი ივ.—„ქართველ ერის ისტორია" ორივე ტომი	6 მ.
ღლონტი თ. „ავტონომია და ფედერაცია" წ. I	4 „
გრდემლი წ. I	3 „
ქართველი მწერლები	2 „
უცხოეთის „	2 „
შიუკაშვილი—„მეგობრობა"	—
ჯანაშვილი—„თამარ მეფე"	1 „ 50
ფირცხალავა ს. „სამაჰმადიანო საქართველო"	— 40
ღლონტი თ. რუსული წიგნაკი—„ფედერალიზმი"	— 60

წიგნის დაკვეთა შეიძლება ფოსტით, რაიცა შესრულდება დაუყონებლივ. წიგნის მაღაზიებს დაეთმობათ 20 პროცენტი. გამოწერა შემდეგი მისამართით—ტფილისი, რედაქცია „სახალხო საქმე".

სტამბა
სახალხო საქმე
ტფილისი
ბარონის ქუჩა
№ 14
სტამბა ასრულებს ყოველ გვარ სასტამბო საქმეებს სუფთად, იაფად და თავის დროზე